

Redakcja Karola 2. Tel. 132-28, 102-23
Administracja Karola 2. Telefon 132-45
Redaktor i jego zastępcy przyjmują
od godziny 1 do 2 po południu.
WARTOŚĆ PRZESYŁANEJ:
Prenumerata miesięczna z odbiera-
niem numerów „Echa” 40 gr.
z 10 gr. Odbieranie do domów 40 gr.
Od dnia 1 stycznia 1933 r. prenumerata
miesięczna z przesyłką pocztową wy-
nosi 2 zł 50 gr. miesięcznie z 20 gr.
przebiegiem (przy zapłacie rocznej).
Prenumerata zagraniczna z 20 gr.
Artykuły nadesłane bez oświadczenia bo-
rowarum uważane są za bezpłatne.
Teksty i rysunki użyte jak i od-
powiedzi redakcji nie zwraca.

Echo

Rok IX. Nr. 136

Łódź, czwartek 18 maja 1933 r.

CENY OGŁOSZEŃ.

Przed tekstem t. j. 1-sza strona 40 gr.
za w. m-m i tam, str. 5 tam, w tekście
40 gr. nekrologi 25 gr. swym. 15 gr.
strona 10 tam, drobne 12 gr. za wy-
raz, dla poszukujących pracy 10 gr.
najmniejsza ogłoszenie 120 gr. dla
bezarob. i zł. Ogłoszenia dwukolorowe
o 50 proc. drożej; ogłoszenia zagra-
niczne i trójkolorowe o 100 proc. drożej.
Za termin druku i treść ogłoszeń
administracja nie odpowiada. P. K. O.
Nr. 68000.

Wykonany wyrok śmierci sądu partyjnego. NOCNA OBLAWA W DZIELNICY ŻYDOWSKIEJ STOLICY. Aresztowano 63 osoby.

Warszawa, 18.5. Wczoraj wieczorem
na ulicy Muranowskiej 35, rozległo się w
pewnej chwili
kilkanaście strzałów
rewolwerowych.
Na chodnik padł jakiś młody mężczy-
zna, którego trafili cztery kule w głowę,
brzuch i pierś. Ustalono, iż jest to

robotnik 30-letni Czesław Maczyński
(Pawia 90). Jak stwierdzają naoczni
świadkowie Maczyńskiego otoczyło na
głę kilku osobników, którzy jednocześnie
dali kilkanaście strzałów.
Na Maczyńskim wykonano
wyrok sądu partyjnego.
W kilka minut później w dzielnicy ży-

dowskiej na Muranowie, Dzikiej i Ge-
siej i t. d. urządzono obławę, w której
wyniku aresztowano 63 osoby.

Ocalone dziecko.

Uprowadzone przez bandytów dziecko
milionera Neil Mac Matha zostało wy-
puszczone za okupem 80.000 dolarów.
Na zdjęciu matka Małgorzata Mac Math
w otoczeniu uszczęśliwionych
rodziców.

Uroczyste powitanie b. premiera w Wilnie. Przygotowania w dworku w Pikiliszkach.

Wilno, 18.5. (od wł. kor.) Były pre-
mier Prystor witany był po przyjeździe
do Wilna, nader uroczysto. Zaznaczyć
należy, że były premier Prystor za-
chowuje

domownikom. Jest wielce prawdopodobne,
że zarówno marszałek Piłsudski
jak i
jego tykoletni współpracownik
b. premier Prystor spędzą wakacje nie-
tylko w pobliżu (b. premier Prystor za-
mieszkał w swym majątku Borki) ale
nawet często razem.

Wybuch kotła z gazami. Na szczęście obyło się bez ofiar.

Katowice, 18.5. (od wł. kor.) W fabry-
ce gazów przemysłowych „Peron” ek-
spłodował z niewyjaśnionych przyczyn
kocioł gazowy. Drzwi i okna zostały z

futrynami powyrywane oraz zerwane
dach fabryki. Ofiar w ludziach nie by-
ło, gdyż wybuch wydarzył się na krótko
przed podjęciem pracy.

Sześć punktów skargi kasacyjnej. Poszukiwanie dróg ratunku dla Gorgonowej.

Kraków, 18 maja. (Od wł. kor.) Obrona
Gorgonowej ustaliła już definitywnie
punkty skargi kasacyjnej, która w so-
botę wchodzi do sądu krakowskiego. Skar-
ga kasacyjna powołuje się na następują-
ce momenty: uniemożliwienie obronie
krytyki orzeczeń biegłych,
wyrażanie przez sąd poglądów na ma-
teriał dowodowy, inspirowanie przysię-
głych, odmowa wezwania żądanych
przez obronę ekspertów, pomieszczenie
ekspertyzy
psychologicznej z ekspertyzą
psychiatryczną
i opuszczenie słowa „umyślnie” w 6-em
pytaniu dla przysięgłych. Skarga będzie

przesłana do Sądu Najwyższego w War-
szawie.

Po mowie kanclerza Rzeszy. Słowa Hitlera pod adresem Polski-sensacja!

Co pisze dzisiejsza prasa berlińska..

Berlin, 18.5. (PAT) Prasa poranna
interpretuje wczorajszą mowę Hitlera,
wskazując, że od sierpnia 1914 roku
wczoraj po raz pierwszy Reichstag był
wyrazem solidarnej woli w narodzie
niemieckim. Mowa kanclerza Rzeszy
stała się wyrokiem potępienia skierowa-
nym przeciwko
traktatowi wersalskiemu.
Odtąd już — zdaniem pism niemieckich
— nie umilknie słowo rewizja w dysku-
sjach międzynarodowych. Uderzającym
jest, że większość komentarzy zupeł-
nym milczeniem pomija oświadczenie
Hitlera dotyczące
stosunków polsko-niemieckich

tylko dwa pisma poświęcały tym o-
świadczeniom dłuższe uwagi. Centrowa
„Germania” pisze: Paryż, podobnie jak
i Warszawa, będą musiały uznać fanta-
styczność bańki, jakoby Niemcy odma-
wiały swemu sąsiadowi wschodniemu
prawo do istnienia i dążyły
do nowego podziału Polski.
Na uwagę zasługuje, zdaniem dziennika
wystąpienie kanclerza przeciwko wy-
radawianiu mniejszości, co ma duże
znaczenie
dla niemieckich mniejszości
zagranicą.

„Deutsche Allgemeine Zeitung” na-
zywa słowa Hitlera pod adresem Pol-
ski sensacją. Zresztą — oświadcza
dziennik — już w komunikacie urzęd-
owym o swej rozmowie z posłem pol-
skim w Berlinie kanclerz kilkakrotnie
podkreślał prawo Polski do własnej
należności.

Paryż, 18.5. (PAT). „Le Matin” w ko-
respondencji z Berlina szczegółowo opi-
suje przebieg wczorajszego przemówie-
nia Hitlera i posiedzenia Reichstagu.
Zdaniem korespondenta, nastrój był
spokojny, pozbawiony akcentów patety-
cznych. Na zgromadzeniu panował duch
zaniepokojenia i niepewności, pokrywa-
ny

sztucznym tonem słodczy.
Korespondent twierdzi, że trudno mu
powiedzieć, aby Rzesza w ostatnim
czasie nauczyła się czegokolwiek po-
zytywnego, ale stanowczo zdobyła sztukę
lepszego sposobu wyrażania swej
woli. Wyrazem tego jest opanowana
forma przemówienia Hitlera. Kanclerz
w istotnej treści swego przemówienia
potwierdził stare germańskie tendencje
dalszych zdobyczy terytorialnych,
motywując je brakiem miejsca dla ludu
niemieckiego, w istocie kanclerz nie po-

Wielki program walki z bezrobociem w Stanach Zjednoczonych.

Waszyngton, 18 maja. (Specjalna
wiadomość „Echa”) Prezydent Roose-
velt wniósł do kongresu swój wielki
program walki z klęską bezrobocia.
Podstawą programu jest

skrócenie tygodnia pracy,
i uruchomienie wielkich robót pu-
blicznych. Ponadto sensacyjnym punk-
tem jest propozycja zupełnego zniesie-
nia ustaw prohibicyjnych.

Japończycy strzelają do sowieckich chłopów. Niespokojne pogranicze.

Moskwa, 18 maja. (PAT) Z Chaba-
rowska donoszą, że w okolicy wsi Pol-
tawka na granicy sowiecko-mandżur-
skiej oddział żołnierzy japońskich, znaj-
dujących się na terytorium mandżur-
skim zaczął strzelać do grupy chłopów,
udających się na roboty polne, w odle-
głości

1 km. od granicy.
Jeden z chłopów został śmiertelnie ra-
miony a koń pod nim zabity. Ranego
zdołano zabrać dopiero po kilku godzi-
nach, gdyż Japończycy zaczęli strze-
lać gdy ktokolwiek usiłował zbliżyć się
do miejsca wypadku.

Dwa razy zaskrzypi szubienica w Równem.

Równe, 18 maja. (Od wł. kor.) Po
2-dniowej rozprawie sąd doraźny w
Równem ogłosił wczoraj wyrok
skazujący za szpiegostwo
na rzecz jednego z państw ościennych

20-letniego Edwarda Dreikopena vel
Pietrowa i 21-letniego Stanisława Bo-
gusiewicza
na karę śmierci
przez powieszenie.

ZDENERWOWANA ŻONA wpakowała 6 kul w ciało męża.

Gniezno, 18.5. W Róży pod Gnieznem
posiadał Zdzisław Gruszczyński 50-mo-
rowe gospodarstwo, które z powodu o-
sobistych długów
przepisał na żonę.
Pomiędzy małżonkami niejednokrotnie
dochodziło na tle finansowym do gwał-
townych scysji, wskutek których Grusz-
czyński od dłuższego czasu przebywał
poza domem.

Ostatnio Gruszczyńska otrzymała
od męża pismo, domagające się wypła-
cenia mu pewnej kwoty, przyczem
Gruszczyński donosił, że po odbiór pie-
niędzy zjawi się w środe.

Gruszczyńska, znając gwałtowny
charakter swego męża, na wszelki wy-
padek uzbroiła się w rewolwer. Po
przybyciu Gruszczyńskiego, w trakcie
powstałej niebawem kłótni, żona dała
do męża 6 strzałów, z których
wszystkie były celne.
Gruszczyńskiego w stanie bard-
ciężkim odstawiono do szpitala miej-
skiego w Gnieźnie, gdzie stwierdzono,
że nie ma nadziei utrzymania go przy
życiu.

Sprawcy po dokonaniu zbrodni
sama udała się na policję. Osadzono ją
w areszcie.

Gruszczyński posiadał bujną przesz-
łość, gdyż 5 lat przebywał w Legii Cu-
dzioziemskiej.

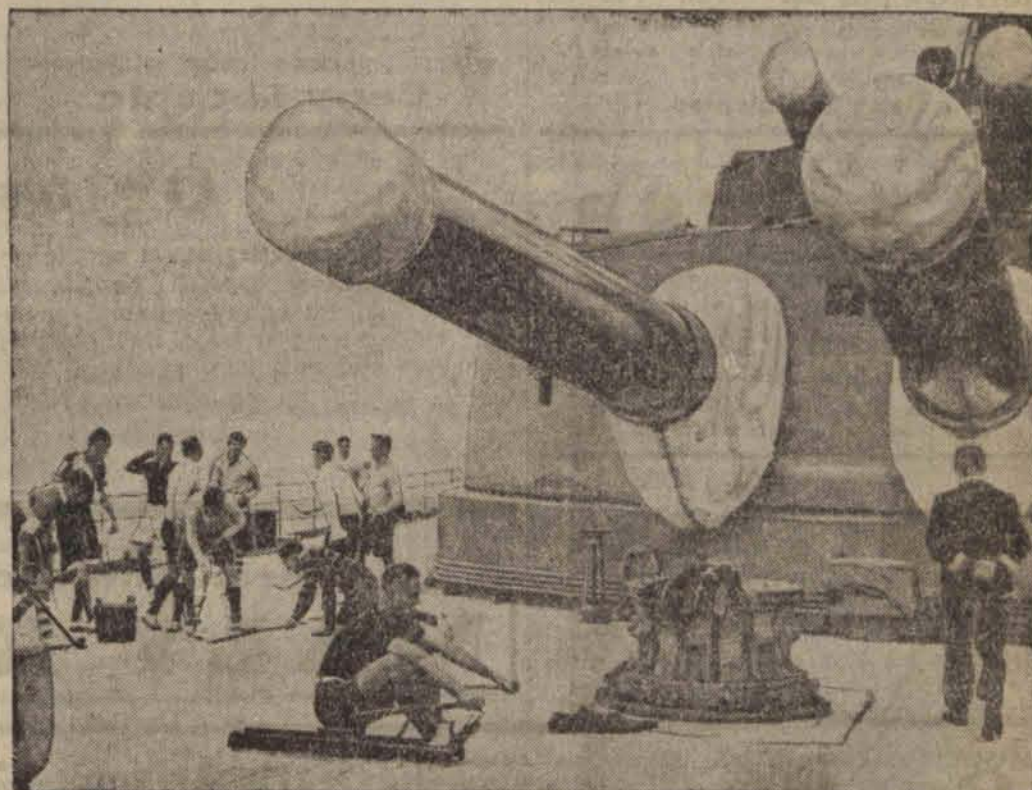
Cztery osoby poniosły śmierć w facjatce płonącego domu.

Warszawa, 18.5. Nocy ubiegłej wy-
buchł pożar w Radzyminie, w domu Zy-
gmunta Wajcherta, przy ul. 3-go Maja.
Flortienie w jednej chwili objęły cały
dach i
mieszkanie na poddaszu,
zajmowane przez rodzinę Jankla Szpi-
gla. Płomienie odczyły dostęp do facjat-
ki i dużo czasu upłynęło, zanim stra-
żacy zdołali usunąć płonące belki, tamują

ce przejście. W mieszkaniu Szpi-
glów znajdowało się 5 osób, z pośród któ-
rych 4 osoby zostały uduszone dymem
tak, że wydobyto już tylko ich zwłoki.
Jeden tylko, 16-letni Jankiel Szpi-
giel, dawał jeszcze oznaki życia i po wynie-
szeniu go na powietrze zdołano go ura-
tować.

Gaszenie pożaru trwało do rana.

Trening sportowy pod wylotami dział.

Marynarze angielscy w chwilach wolnych trenują na pokładzie do zawodów
sportowych, które odbywają się w miastach nadbrzeżnych.

Przebudowa wnętrza Muzeum Geologicznego w Londynie, gdzie dnia 12 czerwca
zbierze się światowa konferencja ekonomiczna.

WIELKI KONKURS „ECHA”
14 dni radości
Patrz
str. 5-ta.
za 12 złotych.

DOKTOR
KLINGER
Specj. chor. wenerycznych, skórnych
i włosów (porady seksualne).
Adrejsa 2. tel. 132-28.
Przyjmuje od 9 do 11 i od 5 do 8 wiecz.
w niedziele i święta od 10 do 12 w poł.

Echa ze stolicy.

Życie Warszawy w kilku wierszach.

Zarząd Związku Zawodowego Pracowników Samorządowych zdecydował wystąpić do magistratu o wypłacenie bieżących pensji pracownikom, wyjeżdżającym na urlopy, gdyż pracownicy nie będą mogli w przeciwnym razie urlopów wykorzystać. Znaczne za dłużenie pracowników miejskich, spowodowane nieregularnym wypłacaniem poborów i ich zaleganiem, uniemożliwia bowiem uzyskanie funduszy na wyjazdy w innej drodze. Z drugiej strony zwracają uwagę, że spodziewana „sanacja finansowa miasta” w związku ze zmianą personalną na stanowisku kierownika finansów miejskich, zawiadła na całej linii. Ogólnie zadłużenie miasta nietylko wzrasta, ale zaległości z tytułu nieuregulowanych poborów pracowniczych wykazują również zwykłe.

W związku z okresem letnim i wzmocnionym ruchem na moście Poniatowskiego, inspekcja elektryczna magistratu opracowała projekt lepszego oświetlenia schodów, wiodących z obydwu końców mostu na ulicę nadbrzeżną. Ze względu na to, że schody te są w Warszawie i dwa po praskiej. Schody te będą obecnie oświetlone z góry, mianowicie z wieży mostu projektantami. Projektory te będą umieszczone na wieżach. Dotąd odbyły się już dwie próby, które dały pomyślne wyniki. W najbliższym czasie wykonanie będą odpowiedniej roboty. Od tamtego oświetlenia czynne będzie przez cały rok.

Jerzy Braun napisał misterium wigilijne dziejące się współcześnie w Warszawie. Nosi ono tytuł „Chrystopher” i jest pierwsze z zamierzonego cyklu trzech misterjów.

Dnia 1 maja upłynął termin uiszczenia bez odsetek podatku miejskiego od urządzeń reklamowych (szyldów, anonsów, reklam świetlnych) od psów, za zużycie bruków oraz państwowego i miejskiego podatku od gruntów rolnych. Aby uniknąć egzekucji, należy w ciągu najdalej 2 tygodni ułożyć się ze zgłaszającymi inkasentami miejskimi, lub bezpośrednio z oddziałami podatkowymi do do ratulnych wpłat podatkowych.

Teatr „Aterium” wznowił swą komedię Gabrieli Zapolskiej pod tytuł „Panna Maliczewska” z gościnnym występem znakomitej artystki Miry Zimińskiej w roli tytułowej. W innych rolach np. Stanisława Perzanowska, T. Bohdanowska, Zygmunt Chmielewski, Stanisław Daniłowicz, J. Woszczerowicz i inni. Sztuka ukazała się w reżyserji Stanisławy Perzanowskiej. Wobec wyjazdu p. Zimińskiej sztuka grana będzie tylko 10 razy.

JAN MOURA.

OPUSZCZONA.

— Kryjesz się z cieniem przede mną, mój drogi Rudolfe! No! Nie kłam, proszę cię, kochany! Spójrz mi prosto w oczy, jak dawniej! A co! Widzisz, że nie możesz patrzeć mi prosto w oczy! Powiedz, powiedz co to ma znaczyć? O, mój Boże! O, mój Boże!..

— Ach! Prawdziwe dziecko z ciebie, Laura! Tworzyś sobie jakieś nieistniejące chimery! Widzisz niebezpieczeństwo tam gdzie go nie ma! Czego się boisz, moja droga? Bądźże rozsądną i miej zaufanie do mnie!

Tak mówił Rudolf unikając jednocześnie wzroku Laury i rozklwiony nagle przylgnął wargami do obnażonej, śnieżnobiałej szyi młodej kobiety, pochylonej ku niemu z zaniepokojoną i streską twarzą.

— Rudolf! Rudolfie najdroższy! — zawołała złem przecuciem tknięta — nie zwódź mnie. Czuje niebezpieczeństwo i jakiegoś widzę jak miecz Damoklesa nade mną. Wole jednak naga, brutalna prawdę od niepewności.

Lecz młody człowiek złożywszy długi pocałunek na marmurowym czole wybiegł z pokoju nie dając odpowiedzi.

W kilka chwil potem siedział w kawiarni przy stoliku pisać do Laury w te słowa:

Najdroższa moja! Wybac mi, że sprawam ci taki ból. Ale wierzaj mi, iż sam jestem do głębi duszy nieszczęśliwy. Nie miałem odwagi, patrzeć na ciebie wyznać okrutną prawdę: jestem zrujnowany doszczętnie! Straciłem wszystko! Nie żadaż, przez łosć, bliższych szczęśliwości ode mnie! Wiedząc tylko, że zmuszony jestem wyemigrować

KRATECZKI.

Złodziej prądu.

Chytry kamienicznik.

To, że często deszcz, nie jest jeszcze znów tak wielką tragedją. Przeżyliśmy, wielką wojnę, przeżyjemy i jakąś głupią majową pogodę czy niepogodę. To naprawdę nie jest tragedia. Zastanówmy się tylko, że w tym samym momencie w Afryce ludzie szlag trafia z gorąca, to i nam odrazu zrobi się goręcej. Trzeba umieć wykorzystywać ludzką zdolność posługiwania się wyobraźnią, a życie będzie odrazu piękniejsze. Gdy człowiek ma apetyt na łosia i kawior ale nie ma pieniędzy, powinien sobie wyobrazić, że ma właśnie akuratnie dzisiaj chory żołądek i nie wolno mu jeść łosia. Gdy ktoś chce się napić wódki i nie ma za co, powinien sobie wyobrazić, że przeprowadza sześćtygodniową kurację. Dyrekcja teatru miejskiego, patrzcie na Sahare w idiom, niechaj sobie uświadamia, że w urzędach podatkowych jest jeszcze słabsza frekwencja. Bank, który narzeka że „wpadł” na udzieleniu mi kredytu, niechaj się zastanowi, co by było, gdyby był „Widzewem” i na ile wówczas był by wpadł?

Słowem, tak źle jeszcze nie jest. Będzie jeszcze gorzej. Tylko aby wytrzymać, aby nie dać się (wierzącemu), aby dotrzeć (do wygranej na loterii). Zły dzień, to jest piękna rzecz. Gdy pałę naszego krajowego papierosa, przypominał sobie papierosa, jakie palono w czasie wojny na froncie i „Ergo” wydaje mi się luksusem, rajem papierosowym. Gdy żona w domu mile „gawędzi” mi do słuchu, zaczynam myśleć o Sokratesie i Ksantypie, i dochodzę do wniosku, że moja żona jest uosobieniem łagodności i dobroci i cierpliwości. Gdy cierpię na (chroniczny) brak gotówki, udaję, że cały mój kapitał ulokowałem w łódzkim Banku Handlowym, gdy moczy mnie deszcz przypominam sobie burzę na morzu.

Życie nie jest straszne. Przeciwnie

jest piękne, jak futurystyczny obraz, zajmujące, jak film polskiej produkcji, bogate w wydarzenia, jak dziennik w komornikowskie ogłoszenia. Życie nie jest straszne. Trzeba tylko umieć dopatrzeć się jego piękna. Ludzie twierdzą, że Łódź jest pozbawiona zieleni, że ulice po większej części nie mają drzew, bo taka i taka i owaka i siaka ulica jest bezdrzewna. To nieprawda. Łódź ma dużo zieleni, bo Srebrzyńska, Konstytucyjna, kawalek Gdańskiej, Plac Wolności, kawał Piotrkowskiej i wiele, wiele innych mają drzewa. Nie należy patrzeć tam, gdzie nie ma drzew, a tam gdzie one są. Nie należy mówić: ta wódka jest słaba, bo ma tylko 45 proc. mocy, ale: ta wódka jest mocna, gdyż ma aż 45 proc. mocy. Nie należy mówić: dzisiaj w kinie połowa sali była pusta, a należy mówić: dzisiaj w kinie połowa sali była pełna.

PRAD.

Kacper Prukacz, chciał wyfilozofować elektrycznie i swego lokatora. Ot, ma Prukacz płacić za prąd, niechaj płaci lokator! Szczegółów są następujące:

Wózny sądowny Józef Podebski, zamieszkały przy ulicy Srebrnej 14 zauważył od pewnego czasu, że elektryczność przysyła mu niewspółmiernie wysokie rachunki. Pałł Podebski mało świąta, rachunek był i tak duży, pałł jeszcze mniej rachunek ciągle był poważny. Wreszcie zdenerwował się Podebski, który przeprowadził na własną rękę dochodzenie i stwierdził, że właściciel domu Kacper Prukacz połączył jego instalację z cennym drukarką z własnym mieszkaniem i wywalał prąd na rachunek woźnego.

Sąd Grodzki skazał Kacpra Prukacza na 6 miesięcy więzienia z zawieszaniem wykonania wyroku na 2 lata oraz na zapłacenie 75 zł. powództwa cywilnego.

Jerzy Krzekci.

Teściowa porwała dziecko zięciowi.

Ukarani bohaterzy niezwyklej afery.

Z Olkusza donoszą: Olkusz poruszony został afera w iście amerykańskim stylu. Niedawno temu o tem blyskawicy rozszedła się wiadomość, że z mieszkania ogólnie znanego pracownika fabryki „Wolbrom”, owdowiałego przed niedawnym czasem, Władysława Wardegi, porwane zostało jego trzyletnie dziecko.

Po długich poszukiwaniach okazało się, że dziecko porwane zostało przez rodzinę zmarłej żony Wardegi, teściową Anio Cieslik, jej córke Anne oraz synów

Juliana i Eugenjusza, którzy twierdzili, że dziecko nie posiada odpowiedniej opieki zabrał je do siebie. Wobec tego, że Cieslikowie odmówili oddania dziecka, sprawa oparła się o sąd.

Wczoraj w Sądzie Okręgowym w Sosnowcu zapadł wyrok, skazujący bohaterów tej niecodziennej afery na sześć miesięcy więzienia z zawieszaniem wykonania kary na dwa lata.

Czy dziecko zechce wrócić do tatusia, nie wiadomo.

Tajemnica młodej mężatki

zgubiła zwyrodniałego nauczyciela.

Warszawa 18 maja. Bronisław L. od 12 lat był nauczycielem w szkole powszechnej w gminie Łęgówka pod Siedlcami.

Rodzice zwracali uwagę, że niektóre dzieci, uczęszczające do szkoły,

zdradzały silno zdemorowanie. Skarżono się również na fałszywość niektórych dziewczyn i chłopców przez nauczyciela.

Dopiero jednak, gdy uczniowie i uczenie dorosli, poczęli krążyć o nauczycielu L. dziwne wersje.

Jedną z dziewcząt, wyszedłszy z domu, zwróciła się swemu mężowi, iż od wczesnego dzieciństwa, t. j. od czasu, gdy jako 8-letnia dziewczynka poczęła uczęszczać do szkoły, musiała podporządkowywać się nauczycielowi, który dopuszczał się względem niej czynów nierządnych.

Młody małżonk przeprowadził na swoją rękę dochodzenie i ze szczyrych rozmów z kolegami i koleżankami szkol-

nemi żony doszedł do wniosku, że nauczyciel szerzył wśród uczniów straszną demoralizację.

Ofiar jego zwyrodniałych skłonności było bardzo wiele i to zarówno wśród dziewcząt, jak i wśród chłopców.

Sprawa oparła się o prokuratora. W wyniku przeprowadzonego dochodzenia nauczyciela L. pociągnięto do odpowiedzialności karnej.

Rozprawa prowadzona była przy drzwiach zamkniętych, w czasie której zeznawało kilkanaście byłych uczniów i byłych uczniów, obecnie już ludzi dorosłych i wypadła dla nauczyciela fatalnie. Sąd skazał go

na trzy lata więzienia.

Sprawa znalazła się w warszawskim sądzie apelacyjnym, gdzie do szeregu wypadków zastosowano przedawnienie, niemniej jednak kilka faktów, które miały miejsce później, przedawnieniu nie uległo i sąd wymierzył karę utrzymał.

Wojskowe auto zmiądzżyło studentkę.

Niebezpieczne jazdy szkolne.

Ze Lwowa donoszą:

Na ul. Janowskiej wylotu ul. Świętokrzyskiej wydarzyła się wstrząsająca katastrofa automobilowa, której ofiarą padła młoda 22-letnia słuchaczka praw Helena Kurdzielówna. O wspomnianej godzinie z kościoła Reformatów przy ul. Janowskiej wychodziła publiczność z nabożeństwa, przyczem znaczna część osób zdążyła w kierunku naprzeciwko położonej ul. Świętokrzyskiej. W tym momencie zjechało ul. Janowską ciężarowe auto szkolne wojskowe nr. 6421, w którym znajdowało się dwu oficerów i kilkunastu szeregowców wojskowego kursu samochodowego. W momencie, gdy auto znalazło się wylotu ul. Świętokrzyskiej z niewiadomej przyczyny przyczyną wówczas było szeregowiec I. p. Leg. Wł. Mich. stracił

panowanie nad maszyną, wskutek czego auto z całej siły wjechało z jezdni na chodnik i wpadło na kamienne ogrodzenie fabryki „Kłos”, mie-

szcąc się u wylotu tych ulic. Równocześnie rozległy się przeraźliwe krzyki kilkudziesięciu osób, które znajdowały się pod owym murem oparzanym. Okazało się, że przed autem przycisnął do muru kilka osób, przyczem jedna z nich a mianowicie Kurdzielówna poprostu zmiądzżyła. Inne osoby wyszły na szczęście bez szwanku. Kurdzielówna natomiast, poza licznymi obrażeniami wewnętrznymi doznała całkowitego urwania prawej nogi. Matka, która szła obok cudem uratowała się, ale na widok zmiądzzonej nogi swej córki

zemdlała.

Na ulicy powstało zamieszanie i panika. Zaalarmowano pogotowie ratunkowe i władze policyjne. Lekarz pogotowia po udzieleniu ofierze katastrofy pierwszej pomocy, polecił ją odwieźć do szpitala. Stan Kurdzielówny jest bardzo groźny. Policja oraz władze wojskowe wdrożyły dochodzenia.

Karkołomna jazda na „ścianie śmierci” zakończona smutnym wypadkiem.

Z Sosnowca donoszą:

Do Czeladzi zjechało kilka cyrków wędrownych, w których między innymi motocykliści popisują się jazdą na zupełnie pionowej ścianie drewnianej, zwanej „ścianą śmierci”.

Jest to jazda wymagająca olbrzymiej zręczności i żelaznych wprost nerwów, najmniejsza bowiem nieuwaga grozi śmiercią.

lub strasznym kalectwem.

Jeden z akrobatów, wykonując na „ścianie śmierci”, karkołomną jazdę

spiralną, spadł z maszyną z wysokości 6 mtr. Jeździec był jednak dość przytomny bowiem w ostatniej chwili odrzucił maszynę, oceniając życie. Odnosił on tylko lekkie okaleczenia nóg i rąk zdzierające sobie naskórek. Maszyna została dosć

poważnie uszkodzona.

Wypadek spowodowany został nierównym biegiem maszyny, przyczem na widzach wywarł tak straszne wrażenie, że kilka osób zemdlało.

z kraju! Skazać się na życie zdala od ciebie i ojczyzny! Gdy czytać będziesz ten list, będę już na okręcie, który zawiezie mnie do niezmierzonych równi afrykańskiej, gdzie, samotny kolonista, w pocie czoła pracować będę na kawałek chleba, by wrócić i spojrzeć ci w oczy nieprzedej aż odzyskam lekkość i utracone stano wisko w świecie! Nieprędko to nastąpi! Bądź jednak cierpliwa, najdroższa moja! Myśl przez ten czas i pamiętaj o mnie! Zegnaj ukochana, ufaj mi! Wiedz, że nie unikniesz naszego rozstania jak ostry cięć krwawi mi serce!

Twój nieszczęśliwy Rudolf.

Podpisawszy się długim fantastycznym ogniskiem młody człowiek odczytał skłóconą naprędce epistolę i niezupełnie zadowolony z wymyslanej bajki zapieczętował list wdychając głęboko.

— Nie powiem — medytował przysięgając — że mi łatwo przychodzi porzucić dobrą duszę całą oddaną mi Laure! dła młodej panienki, której, głównym wabikiem jest fabryka ojcowiska! Niedługo jestem zawierając to konwencjonalne małżeństwo! Łajdakiem estatim, grając nieczemna komedję przed Laurą! Ale... Co mam robić? Laura jest biedna! Ja zaś... potrzebuję pieniędzy na gwałt! Musiałem skłamać... Wymyślić tę emigrację do Afryki! Czyż mogłem bowiem powiedzieć jej iż zmieniam tylko mieszkanie i dzielnicę dlatego poprostu, by skryć przed nią. Bo pewien jestem, że wędrując gdzie mieszkam nie dawałaby za wygraną! Nie odstąpiła by mnie innej bez wai ki!

Trudna rada! Nie miałem innego wyjścia. A posag mej narzeczonej wart tej ofiary!

I gestem zdecydowanym przywładował kawaliarzanego grooma wręczył au-

list polecając odnieść według adresu nie zwłocznie.

***

Uwierzywszy w pierwszej chwili kłamliwym słowem niewiernego kochanka Laurę oblała list rzewnymi łzami.

Po pierwszym wybuchu rozpaczliwych przysięg kolej na rozwagę. Przy pominięciu sobie dawną zmianę w sposobie Rudolfa oziębłość jego i coraz rzadsze wizyty przysłała do przekonania że padła ofiarą nieszczelnej mistyfikacji. Rudolf postawiwszy zawręcz le galny związek małżeński próbował naderżnąć z Laurą pchorzy szlachetnie. Chciał wzbudzić litość w sercu porzuconej kobiety.

List jego była to klasyczna epistola mężczyzny zrywającego cięższe mu wężem miłose.

Rzekoma ruina, parowiec, obczyzna, samotność kolonisty, zagubienie w niezniernej ustanej gestem zarosłami równi afrykańskiej — wszystko to są znane i oklepne akcesoria inżynierii improwizowanej przez nieszczelnych mężczyzn w celu pozbycia się niewygodnej i spowodowania kochanki.

Obrazu śmiertelna oburzenie, zawiść, gniew niepomahomany szarpał sercem dotkniętej kobiety.

— O toż nie! — szepnęła do siebie zaciskając zęby — On nie ożeni się! Po trafie przezskodź mi! Nie uda mu się skryć przede mną! Znajdę go! Z pod ziemi wykopię!

— Wszak musi figurować na afiszu magistrackim — ten kandydat na legalnego męża! — jak stare meble wystawione na feyctacje, lub bankructwo fikcyjne... Ha!... Ha!... Ha!...

I nie zwlekając zabrała się do uplanowanego dzieła zemsty. Małe jej obrazy hukły niezmordowanie asfalt dwudziestu

okręgów w ciągu całych trzech miesięcy. Begala cierpliwie od magistratu do magistratu szukając na afiszach nazwiska kochanka swego umieszczonego obok nazwiska nieznanej sobie a zienawidzonej rywalki.

Pewnego dnia wreszcie syzyfowa praca jej uwieńczona została pomyślnym rezultatem: na murze magistratu jednej z najbogatszych dzielnic paryskich ujrziała imię swego Rudolfa obok jakiejś Germaine.

Stała jak wryta. Wszystkie krew zbiegła jej do serca. Ból, nienawiść, gniew ogarnął ją falą płomienną!

Z twarzą pobladłą wpała rozognionym wzrokiem w afisz przysięgając sobie niezłomnie, że zrobi Rudolfowi niebawym skandal publiczny podczas ceremonii zaślubin w kościele.

Gdy nadszedł dzień ślubu Rudolfa Laura zakrzętnęła się gorączkowo około swej toalety, gdyż pragnęła być piękna... zachwycającą piękną za wszelką cenę, by zakasować, zacząć niepospolitą swą aczkolwiek wzgardzona urodą, pannę młodą!

Strojna więc, nieczem osoba należąca do orszaku weselnego, w najwytworniejszą swą i najbardziej twarzową suknię, z rumieńcami na gładkiej jak aksamit twarzy, z piorunami w błyszczących podnieceniu oczach udała się w oznaczoną godzinę do kościoła.

Purpurowy dywan rozestany od wejścia do stopni ołtarza, niezłaczona moc kwiatów i piękne śpiewy towarzyszące ceremonii mówiły dobitnie o wysokiej cyfrze posagu chlubienicy.

Licznym i doborowym orszak weselny zapowiadając, że Rudolf mieć będzie rozległe stosunki w świecie o ile ona, Laura, kilkuletnia jego, doś! opuszczona kochanka pozwoli na to! Zrobi niewiernemu ta

ka scenę w podn osłej chwili przysięgi małżeńkiej, że wykleka i oburzona panna młoda ucieknie od ołtarza nim kapłan zdąży włożyć jej obrączkę ślubną na palec.

Zdecydowanym krokiem Laura weszła do kościoła. Przeciwniejszy się zrecznicy między bogatymi futrami uczestników i uczestniczek orszaku weselnego, stanęła dysząc gniewem i zemstą w popłochu młodej pary kłęczącej na aksamitnych poduszkach w migotliwym świetle świec jarzących się na ołtarzu.

Zdziwione spojrzenia szły za nią. Co tu robi, czego chce ta obca dama w najpodnioslejszej chwili ceremonii ślubnej?

Niekój ogarnął obecnym na widok nieznajomej wpatrującej się bystro w twarz panna młodego.

Wtem Laura schyliwszy głowę cofnęła się w tył i prześlizgnęła się znów między krzesłami wyszła cicho z kościoła.

Co się stało? Dlaczego nie wprawa dźiała w czyn uplanowanej zemsty?

Blask jarzących się świec padał wprost na oblicze panna młodego w chwili gdy Laura spojrziała nań ukradkiem.

Zobaczyła jego skronie żółtawe... nos błyszczący... grube wargi... czar który był kochanek przysięgał jej do siebie przysięgi.

Po trzech miesiącach rozłąki Rudolf wydał się opuszczoną kobietą brzydki. W pamięci odżyły usterki jego, słabości śmiejące manie wyłączeń.

— Jaki? — zadawała sobie z niezmiernym zdziwieniem pytanie: idac ulicą Z tego powodu tyle sobie krwi napisałam? Tyle nocy bezsennych spędziłam?... Tyle łez wylałam!..

Wróciła do domu z sercem pełnym litości dla nieznającego życia i ufnego dziewczęcia ku któremu pabła przed godziną jeszcze taka pełna zawzięci nienawiścią.

— m. I. S.

MIEJSCE URODZENIA „SZYKU”. DZIEŃ PARYŻA. PRACA I ROZRYWKI.

Paryż, w maju.

Tyle razy już pisano o Paryżu, a jednak każdy podróżnik ma zawsze jeszcze coś do powiedzenia o pięknej stolicy Francji i jej atmosferze, która zwiastuje na wiosnę

odurza, jak młode wino.

Paryż jest Paryżem. Dla jego wielbicieli nie ma żadnego zakątka, żadnej latarni, żadnej stacji métro, t. zw. tutaj „bouche”, ponieważ otwiera się w podziemiach, jak jama ustna, która nie budzi podziwu. Tarasy kawiarni, stanowiące zachwyt cudzoziemców, są zawsze przepełnione. Paryż posiada najpiękniejszą arterię komunikacyjną świata w postaci Łasku Bułofskiego, Pół Elizejskich, placu de la Concorde, ogrodu Tuileries i bulwarów nadbrzeżnych. Ale Paryż — to nie miasto tylko, o dwu dzielnicy obwodach świat cały, składający się z pięćdziesięciu dzielnic, zaś każda dzielnica ma swój właściwy kolor i lokalny, swój zapach, swoją atmosferę i odrębną ludność. I każda dzielnica wymaga, by obejrzeć ją we właściwej porze.

Aby rozpoznać się w Paryżu, trzeba przejść się po nim w nocy. Usiąść na chwilę w Saini - Germain - des Prés, lub błąkać się po Palais - Royal, zwiedzić plac Monceau, utajony i godny, do broszki Batignolles, niepokojące Clichy i Passy, podobne do małego prowincjonalnego miasta. Każdemu doradza się taką wędrowkę po cichym Paryżu nocnym, gdy każda ulica ma swój specjalny cień i mrok, każdy plac swoje szczególne tchnienie.

Niemna w Paryżu nie polipolitego, a wyraz „szyk” powstał tutaj. Stworzyły go paryżanki, i one to stanowią jaskry jego ucieleśnienie.

Rozkład dnia paryżanek prowadzi nas z rana przedewszystkiem na ulicę Lepic, gdy budzi się Montmartre. Han del wędrowni na ulicy Lepic przedstawia się malowniczo, gdy dobre gospo sie paryskie w szlafroku i rannych pantoflach załatwiają swoje zakupy gospodarskie. Cyganeria paryska jest oszczędna, a kobiety targują się za wszelką cenę przy kupnie kalafiorów i długiego dyskutują o „kursie” śledzi.

Wkrótce potem wybija godzina „Jasku Bułofskiego”, gdzie według dawniej szęj tradycji elegancki świat ukazuje się na rannym spacerze w Alei Akacji. Dawniej jeździły tutaj pojazdy konne, dziś przy kierownicy aut torpedowych trenują się młode dziewczęta, a panie, odbywające „footing” dla ruchu, oprowadzają na smyczy rasowe pieski.

Gdy wybije dwunasta, porzucmy snobów na alei Focha i spieszymy na ulicę de la Paix i jej bocznice. Ruch na placu Opery o tej godzinie jest nieopisan.

Południe na placu Opery — to obraz Paryża. Z jakim pośpiechem i wdzie-

kiem paryżanki przechodzą przez jezdnię, wsiadają do autobusów i pogrążają się w otlanie métro. Trudno byłoby powiedzieć, że wszystkie paryżanki są ładne, ale posiadają

wdzięk, swobodę i ożywienie.

„Midinetka” paryska jest najbardziej „paryską” ozdobą stolicy świata.

O ile południe jest „godziną” placu Opery, o tyle o pierwszej trzeba pójść na Pola Elizejskie, by zobaczyć midinetki na spacerze.

Tutaj także w tej porze można spotkać młodzież paryską, udającą się na boiska sportowe, lecz zazwyczaj trzeba, że sporty tutaj uprawia się dla sportu, t. j. dla zabawy, ale nie dla zawodu.

O godzinie trzeciej ciekawe będzie pójść do dzielnicy uniwersyteckiej, by w słynnym Quartier Latin zobaczyć inny znowu typ współczesnej paryżanki — studentki. A więc studentkę wydziału medycznego, o gładkich włosach i w rogowych okularach, studentkę wydziału literackiego, która nie zapomina nigdy o pudrze i różu, idąc na wykłady, studentkę wydziału filozoficznego, czytającą Spinozę w métro.

O tej godzinie, gdy Paryż intelektualny rozpoczyna pracę myśli, niektóre aule pełne są studentek, chcących nauki.

Dziwnym zbiegiem okoliczności o tej godzinie, manekiny wielkich domów krawieckich rozpoczynają przedstawienie modeli pierwszym popołudniowym klientom. Jest to również godzina „miar” u krawcowej.

W dawniejszych czasach godzinę po między piątą a siódmą przeznaczono by ty schadzki, którym literaci poświęcili wiele miejsca w swych utworach. Czas ten są odległe. Nie znaczy to wcale, by wszystkie paryżanki dziś były wzorem cnót małżeńskich.

ale zapanowała większa szczerść w stosunkach obu płci.

Piąta godzina jest również godziną popołudniowej „herbatki” dla eleganckich paryżanek, które schodzą się na pogawędkę i chrupanie ciasteczek.

W tej porze panuje także ożywiony ruch w wielkich magazynach. Przy tej sposobności przyznać trzeba, że ekspedjentki paryskie wyróżniają się wśród wszystkich sprzedawczyń świata swoją wielką uprzejmością i umiejętnością zadowolenia klientów.

Piąta jest także godzina zamknięcia fabryk, gdy urzędnicy i robotnice spieszą do domów. Kończy się również dzień pracy dla mężczyzn, lecz ci ostatni wrócić mogą do domu na odpoczynek, gdy kobiety czeka jeszcze przy gotowaniu obiadu. W ciągu ośmiu godzin pracowita paryżanka pełniła obowiązki biurowe, lub pracę w fabryce. Po powrocie do domu zając się musi gospodarstwem — kuchnią, praniem bie-

lizny, zmywaniem, cerowaniem i łataniem. Nazajutrz zaś, o tej godzinie, co męża, czeka ją wyjście do pracy. Śmiało rzec można, że paryżanki sierśnych i niższych są prawdziwymi bohaterkami obowiązku.

Co robi się wieczorem w Paryżu?

Paryżanki, które z rana pójść musiały do pracy, a przedtem jeszcze przygotować śniadanie, umyć i ubrać dzieci przed pójściem do szkoły, już zmywając naczyne po późnym obiedzie, myślą o spoczynku.

„Szczęśliwe” paryżanki już wystąpiły się w ogonku przed kasą kina i do stawczy się do sali, napawając oczy uprzywilejowanym bohaterem filmowym, albo też flirtują w ciemnej sali.

W eleganckim świecie wystrojone panie, urządzające u siebie przyjęcie, do konywują ostatecznej inspekcji saloonów i nakrycia w jadalni. Inne zasiada ją w łóżach teatrów... Wszystkie przy gotowaniu się do zabawy, gdy Paryż rozbliśnie światłami.

Tańczy elegancki Paryż, tańczy młodzież na Montmartre i Montparnasse... Wszystko pławi się w specjalnej tutejszej atmosferze. W wielu krajach, w wielu miastach rodzą się geniusze, ale powietrze paryskie sprawia dzięki swym właściwościom, że tutaj każdy niemal jest sprytny, t. j. posiada odrobinę genialności: kontroler autobusowy, przekupka, urzędnik i mieszczuch.

„Paryż” — ak orzekł jeden z jego pisarzy — „to entuzjazm, wspaniałomyślność, zabawa i blaga, brak karności, rewolta i serce”.

Mal.

Student służącą do wszystkiego. Jaki będzie finał awanturniczej przygody...

Pewien student w Marsylii, nazwiskiem Schwendenhammer, postanowił przeżyć awanturniczą przygodę. Zrzucił więc ubranie meskie i przebrał się w suknie kobiece. Poszło mu to łatwo, ponieważ miał twarz kobiecą i łagodne ruchy. Gorzej było z figurą.

zbyt płaską i chudą.

Ale to nie zwróciło początkowo uwagi. Student otrzymał potrzebne papiery od swojej przyjaciółki i jako Zuzanna Thibault otrzymała posadę służącej u pewnego komisarsza policji. Wszystko poszło gładko i komisarz nie spostrzegł się, kto tkwi w sukniach służącej.

Ośmielony powodzeniem student zaangażował się następnie jako służąca do wszystkiego w pewnej bardzo uczęszczanej restauracji. Tutaj poszło mu

znacznie gorzej. Goście restauracyjni, którym młoda służąca podobała się, zaczęli się

do niej zalecać.

Ale wszystkie ataki pozostały bez skutku. Cnota służącej była wzorowa. To wzbudziło podejrzenie. Zanadto cnotliwa służąca wydała się czemś anormalnym. Zaczęto ją pilnie obserwować i zauważono wkrótce różne błędy: zagrubienie, zbyt płaskie biodra i pierś. Wkrótce zrobiono doniesienie do policji, która zarządziła zbadanie Zuzanny przez lekarzy. Prawda wyszła na jaw i student został zdemaskowany i aresztowany.

Policja zastanawia się obecnie, jaki cel miał student przebrając się za kobietę i bada pilnie całą zagadkową sprawę.

Dwaj chłopcy na szklanym dachu. Zdradliwa płyta.

Tragiczny wypadek wydarzył się w jednym z domów w Paryżu. Dwoje dzieci malutkich chłopców, 11-letni Pierre Colson i 8-letni Nahlmann, bawiło się na podwórzu wielkiego domu, na którym stały zabudowania

fabryki płyt gramofonowych.

Chłopcy bawili się na dachu. Malcy grali najpierw w piłkę, ale dozorczyńka zakazała im zabawy. Korzystając z nieuwagi dozorczyńki malcy wspieli się na żelazną drabinę, wiodącą na szklany dach, aby bawić się tam „w blacharzy”. W

chwili gdy szli po szklanych płytach dachu, jedna z dużych płyt nie wytrzymała ciężaru i wypadła z ram wraz z malcami. Malcy runęli z wysokości 11 metrów na betonową podłogę hali maszyn. Ośmioletni Colson zginął na miejscu. Jego towarzysza odwieziono w stanie groźnym do szpitala. Obu chłopców znaleziono dopiero w kilkanaście godzin po wypadku, gdy szofer fabryczny otworzył rano drzwi hali fabrycznej.

OBCIĘTE USZY W PACZCE. Krwawa odpowiedź bandytów.

Jedna z band, rabujących dzieci w Chinach celem wyciśnięcia okupu od ro-

dziców, dopuściła się niedawno nieludzkiego czynu. — Lepiej sytuowany pracownik umysłowy otrzymał wiadomość z okolicy podmiejskiej, gdzie przebywała jego rodzina, że ubiegłego dnia zniknął jego

jedyny synek.

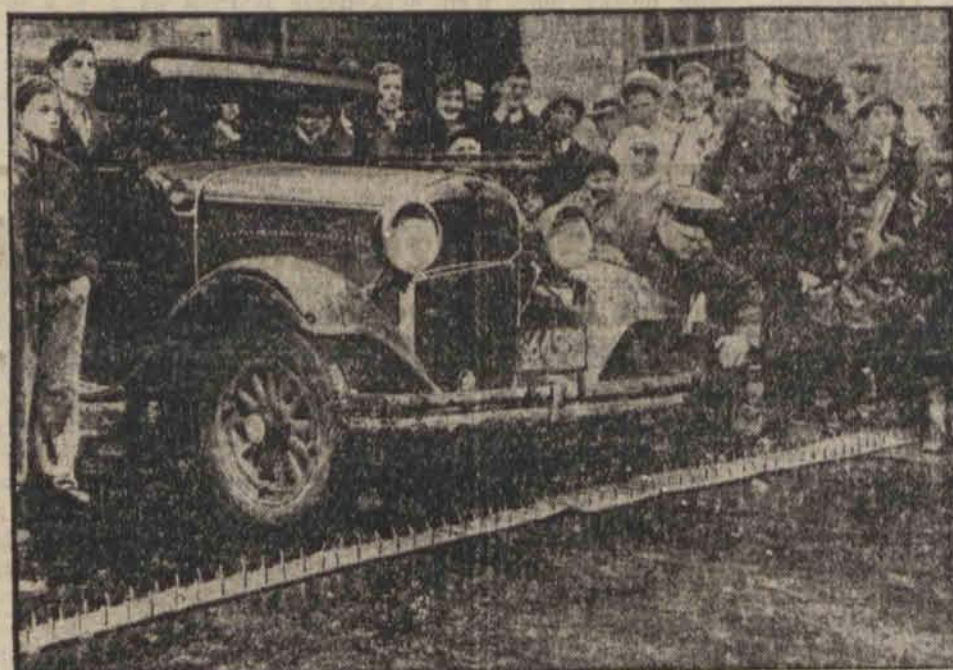
Nieudolna policja chińska naturalnie nie mogła. Po upływie jednego dnia nadszedł do ojca list, zawiadamiający, że go jeżeli bandyci w ciągu dwu godzin otrzymają 10.000 dolarów, porwany syn opuści natychmiast swoje pro wizoryczne więzienie.

Ojciec szczęśliwy, że otrzymał wiadomość o dziecku, nie zastanawiając się wiele, spieniężył, co miał i posłał bezzwłocznie całą sumę bandytom.

Zdobyl ledwie 50 dolarów, do których dołączył pismo z usprawliwieniem, że naprawdę nie posiadał żądanych 10.000 dolarów i nikt by mu ich nie pożyczyl.

W godzinę później była już odpowiedź — tak okropna, że niemłody już ojciec dostał ataku sercowego i po chwili zmarł. Z paczki wypadły na stół rozcięte, zakrwawione uszy dziecka. List bandytów tłumaczył cynicznie, że otrzymawszy tylko część okupu, banda nie może wydać całego chłopca, lecz idzie w ślady ojca i posyła mu ka walek ciała jedynego synka.

Walka z niesumieinnymi szoferami

Amerykańska policja stosuje z dużym powodzeniem zaporę z gwoździ przeciw szoferom jadącym z nadmierną szybkością, lub przeciw złodziejom samochodów.

Irena Zarzycka

21

Wieczna młodość

POWIEŚĆ.

Dostałam list od manny, że u Karbowskiego znowu coś jest nie w porządku. Nie mogę zrozumieć, czemu nie ludzie tak się męczą, czy Imogenka nie powinna zrobić odważnie kroku wstecz? Stefi! Kiedyś będziesz chodził po ośnieżonym lesie, pomyśl sobie, że jestem tuż obok, bo pamięm, że Ari tutaj tańczy, dokazuje, flirtuje nawet, to przecież ty najlepiej wiesz, Stefi, że jest twoja, i że Cie kocha, tylko, ach, tak dobrze czasami wejść w tłum i gwar i czuć się częścią tej wielkiej maszyny jaką jest życie miasta, i podchwytywać spojrzenia i zaglądać w setki serc i mózgów ludzkich. Wszystko razem jest takie piękne, że aż zapiera oddech. Mój Boże! Ile radości ile smutków i tragedii kotłuje się w olbrzymim saganie miasta, choćby tak niewielkiego, jak Kraków, każdemu człowiekowi zdaje się, że jest czemś zupełnie odrębnym od reszty, że jego ból i nadzieja życia są inne, jak wszystkich, każdy targa sobie nerwy i siły w tę, sknocię, czy walce o chleb, a na Wawelu śnią mocarze i dźwięki się bezgłośnie tej szarpaninie... Gdyby mogli mówić... o, Stefi! Jestem pewna, że powiedziałaby: Ludzie! Cieszcie się dniami dzisiaj, szym, nokończcie wasze troski tak samo, jak i radości, bo choćbyście korony zdobyli — zaśniecie tak jak my.

Ale Stefi, oni śpią, to prawda. Jak młodzi, ale nie można o nich zapomnieć, a więc są! Są! I będą pomy, póki będzie istniał ich sen w kamieniu zaklęty. Młodzi są Stefi! Potężni jeszcze, bo u ich stóp małe dzieci nabierają hartu i mocy.

I ja tak chcę, Stefi! Dobrze wróżyć, gdy nadejdzie pora, zamienią mnie w piosenkę i będę istniała, nie zginę. Stefi, będę istniała w sercach tych, co mnie kochali, a gdy ich też nie stanie, zadrży w powietrzu moja piosenka.

Mam dziś jeszcze trochę pracy, redaktor prosił o jakiś wesoły felieton, spróbuję. Jeżeli mi się uda, to wiem, że pójdziesz potem wszystko jak maszyna.

Tatusz robi furorę na wykładach do tego stopnia, że zawsze na zakończenie zrywa się burza oklasków. Dawni koledzy nie poznają nowego Klaudiusza, przychodzi do nas i gadają bez końca. Jak przylemnie słuchać rozmowy takich mądrych ludzi, ale i tak mój papa jest najmłodszym. A to wszystko dlatego, że tatusz rozumiał, że jest jeszcze młody, no, a w takim razie może gdy zechce zostać nawet szachem perskim. Wybacz sobie, ile miałbyś perskich dywanów.

I wogóle, Stefi, wspaniale jest, choćby dlatego, że hejnal z wieży mariackiej gra... O, jak słownie gra, czy słyszysz?

Namyslałam się w tej chwili, czy nie machnąć jakiegoś odczytu! Ha! Ari! Klaudiusz wypływa znowu na widownię!... To pycha, myślisz? Nie, to radość życia. To młodość, Stefi. To młodość!

Odpisz mi przedko. I nie zapomnij donieść, jak się miewają psiatka Ledy. Powiedz Łodzi, żeby Burka często kapała. I jak się powodzi mojemu bociankowi i jego połowicy. On bardzo lubi kluski. Niech Łódź nie zapomina podkładać

kwiatów. Do zobaczenia, mój chłopczyku. Jedyn. Całuję cie okropnie mocno.

Twoja Ari.

Stefan czytał ten list kilka razy do kłolacji. Potem, gdy koło dziesiątej zamknął się w sypialni, czytał go znowu. Wyciągnął na tapczynie utrudzone nogi. Cały dzień spędził dziś na łóżku i czuł zmęczenie we wszystkich kościach. Jak słodko i zaciszenie było w tym pokoju, przepojonym zapachem perfum Adrianki. Konwalie. Ona tak lubi konwalie. Lampa, osłonięta różowym abażurem, rzuca ciepły promień na list Ari. Słowa! Tylko słowa, tylko jej głos rozkoszny jak pieśń, ale brak Stefanowi jej ramion. Ktośby mógłby wieczorami opłata mu szyję, bacił ciężaru najdroższej puszystej „lepetynki” na piersi.

Westchnął głęboko i zapatrzył się na portret żony. Miał ochotę klęknąć i modlić się do niej: Ari, wróć! przedko i nie odchódź już ode mnie, Adrianko, słoneczko moje.

Wspomnienia całego bujnego, awanturniczego życia roztopiły się w spójreniu zielonych oczu Adrianki. Nie pamiętał, do czego z krainy przeszłości nie tęsknił, bo tam przecież nie było Ari. Przyszła do niego i przyniosła mu w darze swą czarowną, bezgrzeszną młodość, swoje niewinne, królewskie ciało, nauczyła go kochać i tęsknić i pokazała mu czar domu, który sama zresztą stworzyła.

Gdyby teraz odeszła... Kryski aż uśiadł, list upadł na dywan, nie zauważył tego twarz ukrył w dłoniach. Bezmiernie tęsknota i rozpacz zalały mu duszę, że przecucie uderzyło w serce jak we dzwon na trwogę. Syna! Żeby mieli syna!

— Bo żeby miał z miłości, Adrianko, nie zatrzymam się przy sobie, nie potrafię dać ci, czego potrzebujesz, motyłu mój złocisty — dumał, tracąc czoło dłońmi. Spojrzał znowu na główkę Adrian-

ki, potem poszukał listu i czytał go znowu... „to młodość, Stefi!” „to młodość”.

Kocha mnie, moja mała, jeszcze mnie kocha, a gdy przestanie... ja ci zostanę wierny, dziewczynko moja, i będę strzegł twojej radości wiecznej młodości — uśmiechnął się smutno i przytulił głowę do poduszki.

Pan Klaudiusz w liście do Adrianki i meza nie wspominał ani słówkiem o Lilii, wiedział bowiem, że oboje zaniepokiliby się dziwnym postępiem pieśszoski, a jakoś teraz było jej tak, że nie umiała zatrzymać córce i „temu staremu warjatowi” „kochanemu”, dodawała w tym sobie, pobytu w Krakowie. Niech się tam soba ciesza, ona też jest szczęśliwa, jak nie była nigdy w życiu. Leszek patrzył na matkę jak w obraz, a Lili tuliła pieśszoskę smutną, różową buzię do jej policzków i pani Klaudiusz wstarczała, zwłaszcza że profesor nie zapomniał o niej i przysłał pocztówkę co drugi dzień „żebyś wiedziała, babulko, co robie i czy dobrze robie”. Tak u płynęły dwa tygodnie od ich wyjazdu.

Imogenka tymczasem wciąż niepokoiła się tem, czy aby Lilka nie zdradziła tajemnicy i przez parę dni postanowiła unikać spotkania z Tadeuszem. W tym czasie bolesnej rozterki szukała ucieczki w ramionach meza. Karbowski znowu się dziwił zmianie frontu, ale położył to na karb wrażenia, jakie na żonie uczyniła ucieczka córki.

— A jednak ona kocha dziecko — myślał ze współczuciem, starał się więc jak mógł okazać Żeni serce. Zaniedbał nawet trochę swoją pracę, gdyż był często z żoną na koncertach, czy w teatrze, czy gdzieś między ludźmi, by ją trochę rozzerwać. Sam na sam jakoś dziwnie się nie udawało, prosto nie miał o czym rozmawiać. W towarzystwie Imogenki zawsze była błyskotliwa i czarująca.

Któregoś dnia siedzieli w kawiarni w

małym kółku znajomych. Orkiestra grała ładne i znyslowe tango, kilkanaście par tańczyło na środku sali. Żenia flirtowała z kolegą Karbowskiego. Poprosił ją do tańca. Uśmiechnęła, ożywiła się z nim między stolikami aż do miejsca gdzie tańczono... Położyła mu rękę na ramieniu. Ale załadowie posunęła się parę kroków rytmicznie i lekko, drgnęła, pobladła mocno i stanęła jak wryta, ku wielkiemu zdumieniu partnera.

— Co pani jest?

— Mnie?... Nic... nie tańczyłam parę dni, zawrót głowy.

— Może wróćmy do stolika.

— O! Co znowu, to chwilowe, widzi pan? już dobrze, tańczymy...

Przycisnęła ją lekko i pochylili głowę, próbując zairzeć w oczy pięknej pani, ale ona patrzyła tam, gdzie siedział Tadeusz w towarzystwie młodzieńkiej, drobnej pani. Tak był zapatrzona w bładą twarzyczkę sąsiadki, że nie zauważyła nawet wrażenia, jakie zrobił na złotowłosej pani. Dopiero pani, obserwując ją tańczących, rzekła półgłosem:

— Spójrzyj, Tadzio, jaka śliczna ta pani w czarnej sukni.

Spojrzył i spotkał wzrok Imogenki. Zarumieniony, ukłonił się. Ledwie raczył ją skinąć głową, ale oczy jej lśniły gniewem i bólem.

— Znasz ją?

— Owszem. To żona mojego szefa.

— Przecież ona i jaka elegancka.

A Tadeusz myślał o tem, jaki mógł być powód nagłej nielaski. Już parę dni nie telefonowała, a teraz ten wzrok obrażonej królowej. Postanowił zaraz od razu wpaść do niej.

— Co tak zachmurzyłeś się, Tadzio, a może to twoja miłość?

— Ech, zaraz miłość. Piękna kobieta i lubię ją bardzo, ale teraz cieszę się, że przyjechała. Krysiu. Ciekawym, co tu będziesz robić w Warszawie. W każdym razie liczę na mnie, zawsze co będę mógł, to zrobię dla ciebie. (D. c. n.)

PO UPŁYWIE 40 LAT...

Błyski miecza w ciemnościach.

Dynastia japońska jest najstarszą na świecie. Od czasu koronacji (w 660 roku przed Chrystusem) jej historycznego praojca Jimmu Tenno pozostaje ona bez przerwy na tronie, a obecny Mikado jest 224 jej koronowanym przedstawicielem.

W czasie koronacji wręczają cesarzowi trzy relikwie jako spadek po ojcu dynastii, królowej Słońce: zwierciadło znamionujące prostotę i czystość duszy, drogocenny kamień, jako symbol dobroci, wreszcie miecz znak zdecydowania i odwagi.

Od tej chwili osoba mikada staje się święta. Oni zwykli śmiertelnicy nie mieli prawa na niego patrzeć, aby go wzrokiem swym nie splamić.

Dawniej nie było nawet posągów i portretów cesarza, dopiero od czasu reform Meiji zjawili się jego wizerunki, a w szkołach japońskich dzieci padają na twarz przed portretem cesarskim.

Dla uroczystości cesarza Japończyk jest gotów ponieść wszelkie ofiary. Młody malarz Ikozo Ito w czasie wojny szanghajskiej namalował portret mikada swoją „krwią patriotyczną”, która brła z lewej ręki i nogi obficie, że po skończeniu portretu popadł w omdlenie. Ofiarę jego sławiono powszechnie. Gdy żołnierze idący w Szanghaju do walki dowiedzieli się, że cesarzowa własnoręcznie wybierała jedwab na pokrycie urn żałobnych — uważali się za szczęśliwych.

Cesarze japońscy władają mieczem odarowanym przez bogów pierwszemu Mikado. Miecz ten, symbol władzy, uważa się za najwyższy klejnot państwa i przechowywany jest w ogromnej szkatułce, jako relikwie. Nosi on nazwę Kusakagi-No-Curugi i złożony jest w ołtarzu świątyni Atenty.

Stary obyczaj każe, aby ten ołtarz przebudowywał się co lat czterdzieści i taka przebudowa odbyła się właśnie w roku bieżącym, a w czasie jej trwania miecz przechowywany jest w ołtarzu prowizorycznym, poczem niezmiennie uroczystości przenosi się na stare

przebudowane miejsce. W uroczystości przenosin przyjmuje zawsze udział całe wyższe duchowieństwo i specjalny wysłannik Mikada.

W tym roku uroczystość powyższa odbyła się z niezmiernym przepychem przy udziale olbrzymiej procesji z pochodniami w ręku. Trwała kilka dni. W chwili, gdy ozdobiona drogocennymi kamieniami kaseta, w której leżał miecz święty została złożona przez kapłanów na ołtarzu, wszystkie ognie pogasły za wyjątkiem kilku małych latarenek w rękach wyższego duchowieństwa. Ale i te światła były poprzykrywane jedwabnymi zasłonkami, aby jakiegoś wzroku nieczysty nie skalał, leżąc na ołtarzu relikwii.

Powtórna ceremonia odbędzie się po upływie lat czterdziestu...

Gandhi głodzi się dla „nieprawidłowej” Amerykanki.

O głodówce Gandhiego krąży niezliczone opowieści i nieprawdopodobne często anegdoty.

Opowiadają między innymi, iż rzeczywistą przyczyną jego ostatniego głodowania jest nie tylko racja polityczna, lecz i pragnienie pomodlenia się za jedną

ze swoich zwolennic.

Amerykankę, Nilę Clam - Cook. Jeden z wyznawców indyjskiego pro roka miał rzekomo opowiedzieć Gandhiewi, że Nila Clam - Cook prowadziła w swoim czasie „nieprawidłowe” życie. Pociągnięta do odpowiedzialności „grzesznica” po krótkim wahaniu się uznała oskarżenie, obiecując, że najszybciej daży do „oczyszczenia się”. Aby jej pomóc w tem swą modlitwą, Gandhi miał podobno rozpocząć swój ostatni post.

Czarny emir Katsinu wie, który koń wygra.

W Londynie bawił ostatnimi czasy emir Katsinu, państewko w północnej Nigerii, liczącego 8.000 mil kw. obszaru i 700.000 ludności. 75-letni Alchadzi Dikko przywiózł z sobą najukochańszą z małżonek i dwoje wnucząt, Wekili i Jusufa. Przywiózł z sobą i „żywność” oraz własnego kuchmistrza.

niedowierzając angielskiej kuchni, do której jednak rychło się przekonał. Porobił liczne zakupy, zwiadał osobliwość miasta, jeździł aeroplanem, był na wycieczkach. I wyszłgi go wstawili.

Anglików uderzyła niezwyczajna intui-

cja emira, wielkiego amatora koni w odgadywaniu w czasie wyścigu — zwycięzcy. Ten instykt afrykańskiego władcy czynił często wrażenie czegoś nadnaturalnego.

Wszystkie bez wyjątku konie, na które wskazywał emir, przychodziły pierwsze do mety.

Na totalizatorze jednak Alchadzi Muchamman Dikko nie grywał. Prawda zro bił kilka drobnych zakładów, aby wypróbować zwyczaj ludzi białych, ale potem oświadczył, że interesuje go nie wygrane, lecz konie.

Suknie z motyli skrzydeł.

Mile zajęcie skazańców.

Wielu ludzi posiada pasję zbierania najrozmaitszych przedmiotów, jak np

fajek, znaczków pocztowych, kamieni, kapeluszy, monet, lasek, motyli, zegarów i t. d. Wielu uprawia kolekcjonerstwo z zamiłowaniem, inni robią z niego zawód dla zdobycia majątku. Do tych ostatnich należy właściciel największych zbiorów motyli we Francji p. Moulta. Karjera jego i powstanie jego zbiorów, nie mających równych na świecie, obitała w

w momenty wysoce romantyczne, niby wytwór wyobraźni powieściopisarskiej.

Moult pochodzi z zamożnej, lecz póź niej zubożałej rodziny. Ojciec jego był architektem, który stracił majątek na spekulacjach gruntowych. Z tego powodu przyjął on posadę w francuskiej kolonii Gujany (Ameryka Południowa), gdzie odbywając karę deportowani skazańcy. Tutaj młody Moult hołdować mógł dowolnie odziedziczonej po ojcu pasji polowania na motyle, podejmując nieraz kilkunijnowe wyprawy do pr lasów okolicznych. W owych czasach uchodził za najcenniejszy okaz każdego zbioru motyli olbrzymi motyl, żyjący w lasach Gujany, którego nazwisko naukowe brzmi Morpho Menelaus. Schwytywanie tego motyla

było niezmiernie trudne, nawet gdy się już znalazł w siatce, tak silnie trzepotał skrzydłami, że tylko w stanie uszkodzonym dostawał się do zbiorów.

Młody Moult miał szczęście. W r. 1898 udało mu się schwycić rzadkiego tego motyla, bez wszelkich uszkodzeń. Kiedy uradowany oglądał swa zdobycz w słońcu, nadciął nagle drugi motyl i to tak blisko, że Moult z łatwością zdołał go pokryć siatką. Nie dość na tem. W ciągu dnia udało mu się złowić jeszcze 12 dalszych okazów.

Kiedy szczęśliwy łowca wrócił do domu, ojciec oczom swym nie chciał wierzyć, gdyż dotąd jeszcze nie widział tak wielkiej ilości cennych tych motyli

Przygoda ta nauczyła Moulta, jak należy chwycić te motyle. Okazało się bowiem, że lśniące w słońcu skrzydła jego zwabiają roje innych motyli. W ten sposób udało się Moultom w ciągu kilku tygodni złowić kilka tysięcy Morpho Menelausów.

Popyt na motyle te był tak olbrzymi, że trzeba było użyć do łowów nie raz kilkudziesięciu skazańców, którzy otrzymywali

po trzy franki za sztukę.

Kiedy już cena za motyle znacznie spadła, Moult wpadł na pomysł zużytkowania pięknych wzorami skrzydeł jego do dekoracji mieszkań.

Wrabiano je pierwotnie w szkło, a później także w rozmaite ozdoby. No wy ten rodzaj przemysłu znalazł amatorów szczególnie w Anglii.

Kiedy w podczas wojny i po wojnie koniunktura dla tych ozdób ustala, Moult ze skrzydeł motyli układał obrazy systemem mozaikowym, które nabywały także muzea.

W ostatnich czasach Moult wrabia w skrzydła motyle w wieczorowe suknie damskie. Posiada on największe zbiory motyli na świecie.

Przy dolegliwościach żołądkowo-kiszczkowych, braku apetytu, atonii kiszek, wzdęcia, zgadze, odbijaniach, ogólnym podrażnieniu, bólach głowy migrenowych, zastosowanie 1-2 szklanek naturalnej wody gorzkiej „Franciszka-Józefa” wywołuje doskonałe opróżnienie przewodu pokarmowego. Zalecana przez lekarzy.

Nie szcędźcie ofiar na najbiedniejszych!

AUDJENCJE W PALACU LIWADJI.

20-minutowa rozmowa z carem.

Wspomnienia francuskiego oficera marynarki.

Claude Farrere jest jak wiadomo nie tylko sławnym autorem, ale i do służył się w czasie wojny stopniem wyższego oficera marynarki. W tym charakterze przebywał w czasie wojny w Petersburgu, gdzie miał możność zetknięcia się z rodziną carską. Obecnie w jednym z pism paryskich ogłasza Farrere wspomnienia z tego czasu. Jak wielu Francuzów tak i on odnosi się do carskiej Rosji

z dużym sentymentem.

„Zdarzało mi się wiele, wiele razy — pisze Farrere — gdy przebiegałem drogi dawnej Tauridy, mając powóz, zaprzężony we wspaniałe rysaki, poprzedzany przez kozaka na koniu, pedząc w obłokach kurzu. To wielkie księżniczki, córki cara, używały spaceru. Poznając mój mundur stawały w

powozie i przesyłały mi dłonią pozdrowienia, które, rzecz prosta, skierowane były nie dla mnie, lecz dla Francji. Zaręczam, że nie odnosiłem wtedy wrażenia,

że spotykałem tyranów...

Byłem w owych czasach parokrotnie przyjmowany przez nieżyjące dzisiaj, męczeńsko zamordowane i w moich oczach zasługujące na szacunek, tem większy, że odpokutowały za swe wszystkie błędy, jakiekolwiekby one nie były. Nawet za te, które spowodowały przelanie krwi tysięcy francuskich żołnierzy.

W pałacu w Liwadji, podczas śniadania, miałem zaszczyt zebrać się po raz pierwszy osobie

z carem i carową.

Tego dnia zrozumiałem, że cesarzowa była dzielna kobietą; być może niezdolna inteligentną, jednak taktowną, dobrą.

Było nas wtedy czterech: czterech oficerów francuskich, czekających na zaszczyt rozmawiania z carem. Ja byłem najmłodszy. Car, z chronometryczną dokładnością mówił z każdym 20 minut. Czekaliśmy więc na swoją kolej przez całą godzinę.

A trzeba pamiętać, że byłem w galowym uniformie. Nie wiem, czy przypominacie sobie państwo, jak to wówczas wyglądał galowy uniform: czarny frak, pokryty gęsto bogatymi haftami ze złota, obcisłe spodnie, również ciężkimi złotymi sznurami ozdobione. Dodajcie do tego wszystkiego

obcisłą sztalnię talij pas,

ciężkie naramienniki z frendzlami, taśmę orderową (miałem wtedy 17 odznaczeń) i stosowany kapelusz z wielkim piórem. I w takim mundurze trzeba było stać w postawie służbowej, nogi razem, pierś podłana naprzód, ręce przyciśnięte do ud. Wierzyćcie chyba, że taka audjencja była prosto fizycznie męcząca.

Car przyjął nas w niewielkim gabinecie, w którym, prócz jego małżonki, znajdował się dygnitarz dworski von Mayendorff oraz jeszcze jedna z wielkich księżniczek.

Największy okręt świata niedługo zostanie wykończony.

Budowa olbrzymiego okrętu pasażerskiego „Normandie” w stoczni St. Nazaire posuwa się szybko naprzód i zostanie niedługo zakończona. „Normandie” będzie największym luksusem okrętem pasażerskim świata.

TELEFONY NA OCEANIE.

Nadzwyczajne udogodnienia dla pasażerów.

Transatlantyczne towarzystwo urządziło niedawno na swoich wspaniałych parostatkach telefony, które zostały oddane do użytku pasażerów. Współpracownik paryskiego pisma „Journal”, który towarzyszył Herriotowi w jego podróży do Ameryki, przysłał do swej redakcji pierwszy telefonogram z pokładu gigantycznego statku „Il de France”. Obecnie, znajdując się na pełnym morzu, lub na

oceanie, można rozmawiać przez telefon z każdym prywatnym mieszkaniem w Europie lub w Ameryce. Na wspomnianym statku odbyło też samodzielnie podróż czterolatnie amerykańskie dziecko, chłopczyk, którego rodzice wysłali do babki, powierając go opiece administracji. Chłopczyk ten został faworytem pasażerów i załogi.

K.

WIERZ W SIEBIE!

a będzie ci dobrze w życiu.

Odwieczna wiara, że człowiek, który chce mieć szczęście musi w nie wierzyć, została obecnie potwierdzona przez badania naukowe. Ciekawe eksperymenty w tej sprawie przeprowadził profesor uniwersytetu nowojorskiego sławny psycholog dr. Free. Oto, trzymając w jednej ręce krótszą zapalniczkę, a w drugiej dłuższą, kazał chłopcom i dziewczętom między 10—20 r. życia odgadnąć, gdzie znajduje się krótszy patyczek, a gdzie dłuższy. Okazało się, że przedstawiciele płci męskiej znacznie częściej odgadali niż dziewczęta. Szczególnie silnie uwidatniał się ten fakt, gdy chodziło o dorosłych młodzieńców,

pełnych wiary w swe powodzenie, gdy tymczasem dziewczęta chwyciły i niepewne, wskutek tego mniej równie miały szczęścia, zwłaszcza, że za trafną odpowiedź wyznaczono pewne nagrody.

Profesor Free przeprowadził jeszcze cały szereg pokrewnych eksperymentów, a rezultat swych badań ujął w interesującym artykule, zamieszczonym w jednym z amerykańskich czasopism naukowych. M. in. pisze ten uczyony jak następuje: „Wiara w powodzenie jest

głównym warunkiem powodzenia.

Należy to rozumieć zarówno w sensie subiektywnym, jak obiektywnym. Oto bowiem człowiek, wierzący w swą szczęśliwą gwiazdę, postępuje w sposób, zapewniający mu realizację jego zamiarów. A dalej — takie przekonanie o własnym szczęściu udziela się sugestyjnie otoczeniu, które zupełnie inaczej odnosi się do człowieka, ufającego sobie i swej szczęśliwości, niż do ponurego pechowca, który przeświadczony jest, że wszystko w życiu musi iść na opak. Oczywiście, iż prawdziwa wiara w swoje

szczęście,

niekontrolowana krytycyzmem

i lęzaniem się z realnymi warunkami życia

ciężko, może czasem wydać ujemny

skutek. Naogół jednak należy stwierdzić, że lepiej na tem wychodzi człowiek, pełen radośnej energii życiowej, niż śledziennik i hipochondryk, który wszędzie wokół widzi wrogów, a z każdej sprawy przewiduje najgorsze zakończenie. Jeśli więc chcemy osiągnąć coś w życiu, musimy przede wszystkim żywić głęboką wiarę, że to, czego pragniemy, spełni się naprawdę.

A jeśli nawet posiadamy skłonność do chwiejności i pesymizmu, to odpowiednią tresurą psychiczną możemy zmienić swoją naturę”.